

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационния труд на

Димитър Росенов Михайлов -
докторант към катедра „Борба и джудо“
на **НСА „Васил Левски“**

на тема: **КОНТРОЛ НА СПЕЦИФИЧНАТА РАБОТОСПОСОБНОСТ ПРИ ЕЛИТНИ
СПОРТИСТИ В ОЛИМПИЙСКОТО ТАЕКУОНДО**

за присъждане на образователна и научна степен **„Доктор“**
в област на висшето образование: **7. Здравеопазване и спорт,**
професионално направление: **7.6 Спорт,**
докторска програма **„Теория и методология на спортната наука“**

Научен ръководител: **проф. Даниела Дашева, ДН**

Данни за докторанта

Димитър Михайлов е високо ценен специалист в областта на олимпийското таекуондо. Като състезател е носител на 5-ти дан по този спорт.

Завършва бакалавърска степен на НСА „В. Левски“, с придобита специалност „Спорт - треньор по таекуондо“, през 2008 г., а през 2010 г. става и бакалавър по „Международни финанси и търговия“ в Университета на Портсмут (Англия). В следващите години придобива и две магистърски степени, съответно по „Международни икономически отношения“ в УНСС и „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ в МУ (София).

Работил е като медицински представител и мениджър развитие на бизнеса в системата на Медико-диагностична лаборатория „Рамус“. Бил е треньор по таекуондо (олимпийска версия) в таекуондо клуб „Рамус“, а от 2008 г. и председател на същия клуб. От 2016 г. е зам. председател на Българската федерация по таекуондо (олимпийска версия).

Притежава добри социални умения и компетенции, работи с различни компютърни програми, владее свободно английски и немски езици, както и корейски на основно ниво.

Всичко това оказва положително влияние върху неговите професионални прояви и обществени задължения, между които сертифициран преподавател, технически делегат и член на състезателната комисия към Световната таекуондо федерация (WT) и организатор на едни от най-престижните състезания в Европа (Ramus Sofia Open, Ramus Skopje Open, Ramus Sofia Cup).

Подробности за процедурата

Димитър Михайлов е зачислен за докторант към катедра „Борба и джудо“ на НСА „В. Левски“ (редовна форма на обучение) със заповед на Ректора № 1405 / 30.09.2019 г. и отчислен с право на защита със заповед № 1133 / 31.10.2022 г.

По време на обучението в докторска степен не са допуснати процедурни нарушения. Докторантът успешно е изпълнил изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника на НСА „В. Левски“ за прилагането на този закон.

Направената от компетентните органи проверка на представения за защита дисертационен труд установява, че „...не са установени недопустими граници на плагиатство“ (Служебна бележка № P1 – 616 / 10.06.2024 г.).

След проведено успешно вътрешно обсъждане на дисертационния труд, е стартирана процедура за провеждане на публична защита пред научно жури (Заповед на Ректора на НСА № 683 / 28.06.2024 г.).

Данни за дисертационния труд и автореферата

Контролът върху специфичната работоспособност е основен фактор на спортното постижение във всички спортни дисциплини. Особено голяма важност той придобива когато става дума за елитните състезатели, които представят страната на престижни състезания. Това, от своя страна, позволява да бъде усъвършенствана тренировъчната методика, което е гаранция за успешен подбор и подготовка на подрастващите, като резерв на високото спортно майсторство.

Това ми дава основание да считам, че рецензираният дисертационен труд е с висока научно-практическа стойност.

Дисертационният труд е разработен на 132 стр., в т.ч. 28 таблици, 20 фигури, 9 снимки и списък на проучените литературни източници. Написан е на добър език и стил и онагледен много добре.

Разработката притежава редица качества, които безспорно имат **приносен характер** и в най-общ вид се отнасят до следното:

- Извършено е **сериозно теоретично проучване и анализ**, на базата на 138 специализирани литературни източника (12 на кирилица, 122 – на латиница и 4 интернет сайт), което е позволило да бъде направена характеристика на съвременното олимпийско таекуондо и да бъдат разработени проблемите на специфичната работоспособност в олимпийското таекуондо, с акцент върху техническа подготовка, като важен елемент на тази работоспособност. С изключителна вещина са разработени проблемите на контрола в олимпийското таекуондо и е разкрита ролята на състезателните правила.
- **Контингентът на изследване е високо представителен** – изследваните лица са част от елита на българското таекуондо, носители на отличия от национални и международни състезания.
- Предложената **методология** позволява изпълнение на високо ниво на целта и задачите на изследването. Особено ценни са приложените функционални тестове:
 - 30-секунден анаеробен тест Wingate, валиден и надежден инструмент за оценка на анаеробната мощност и функционалните способности на елитните спортисти, в т.ч. и състезателите по таекуондо;
 - специфичен анаеробен теренен таекуондо тест, позволяващ регистриране на поведението на състезателите в екстремните условия на състезанието.

Снетите по време на тестирането данни за лактат и пулсова честота, както и регистрирането на някои количествени показатели (брой удари и реализирани точки), са позволили да бъдат изчислени индивидуалните коефициент на интензивност на всеки от участниците в изследването.

- Резултатите от изследването са обработени с помощта на **надеждни математико-статистически методи** (алтернативен, вариационен, корелационен, регресионен и факторен анализи, както и сигмален метод за оценка и метод на индексите), при висока гаранционна вероятност, отговаряща на изискванията на спортната статистика.
- **Анализът на резултатите е направен на високо професионално ниво** в няколко направления:
 - извършен е сравнителен анализ и са разкрити корелационните взаимозависимости между основните елементи от техниката на таекуондо и е установена индивидуалната техническата ефективност на всеки от състезателите;
 - разкрити са средните стойности и вариативността на изследваните признаци на физическото развитие и функционалната работоспособност на състезателите по таекуондо;
 - установени са съществуващите корелационни взаимозависимости между изследваните показатели;
 - установено е влиянието на тегловата категория върху показателите, характеризиращи функционалната готовност на изследваните състезатели;
 - направена е оценка на специфичната работоспособност на състезателите при теренни условия;
 - разкрита е факторната структура и са идентифицирани основните фактори на физическото развитие и специфичната работоспособност на състезателите в този спорт.
- Особено ценност за теорията и практиката на този спорт са **разработените проблеми на контрола** върху физическото развитие и специфичната работоспособност на състезателите по таекуондо. Представената **нормативна база за контрол и оценка на физическото развитие и специфичната работоспособност в таекуондо**, както и методическите указания за нейното прилагане, могат да служат като обективен критерий за подбор и селекция на млади таланти, както

и за високоефективно управление на тренировъчния процес в таекуондо.

Изводите и препоръките са стегнати и ясни и естествено произтичат от анализа на резултатите.

Като положителен отчитам факта, че докторантът се е съобразил изцяло с препоръките, направени по време на вътрешното обсъждане, за нанасяне на някои корекции.

Авторефератът е разработен според изискванията и представя коректно съдържанието на дисертационния труд. Документите, придружаващи работата, са изготвени прецизно. Представените, в съответствие с изискванията, 2 научни публикации са свързани с темата на разработката.

В **заключение**, считам, че рецензираният дисертационен труд на тема **„Контрол на специфичната работоспособност при елитни спортисти в олимпийското таекуондо“** напълно отговаря на изискванията за подобен род научни разработки и притежава висока научно-практическа стойност. Това ми дава основание, напълно убедено, да заявя своя **положителен вот** за присъждане на **Димитър Росенов Михайлов** на научната и образователна степен **„Доктор“** в област на висшето образование: **7. Здравеопазване и спорт**, професионално направление: **7.6. Спорт**.

26 юли 2024 г.

София

Рецензент:.....

(проф. Р. Църова, доктор)

REVIEW

of the doctoral thesis of

Dimitar Rosenov Mihaylov -

PhD student at the ***Department of Wrestling and Judo***
on the ***National Sports Academy "Vassil Levski" (Sofia)***

on the topic: **CONTROL OF THE SPECIFIC WORKING CAPACITY OF ELITE
ATHLETES IN OLYMPIC TAEKWONDO**

for awarding of the educational and scientific degree "***Doctor***"
in the field of higher education: ***7. Healthcare and sports,***
professional direction ***7.6. Sports,***
doctoral program ***„Theory and Methodology of Sports Sciences“***

Scientific supervisor: ***Full Prof. Daniela Dasheva, DN***

Data on the PhD candidate

Dimitar Mihaylov is a highly regarded specialist in the field of Olympic taekwondo. As a competitor he has reached 5th dan in this sport.

He graduated with a bachelor's degree from the National Sports Academy "Vassil Levski", with the professional qualification "Sport - Taekwondo Coach", in 2008, and in 2010 he became a Bachelor in „International Finance and Trade“ at the University of Portsmouth (England). In the following years he also acquired two Master's degrees, respectively in „International Economic Relations“ at the University of National and World Economy (Sofia) and „Public Health and Health Management“ at the Medical University (Sofia).

He has worked as a medical representative and business development manager in the system of the Ramus Medical Diagnostic Laboratory. He was a taekwondo coach (Olympic version) at the Ramus Taekwondo Club, and since 2008 he has been the chairman of the same club. Since 2016 he has been Deputy Chairman of the Bulgarian Taekwondo Federation (Olympic version).

He has good social skills and competencies, works with various computer programs and he is fluent in English and German, as well as Korean at a basic level.

All this has a positive impact on his professional activities and public duties, including a certified teacher, technical delegate and member of the competition committee of the World Taekwondo Federation (WT) and organizer of some of the most prestigious competitions in Europe (Ramus Sofia Open, Ramus Skopje Open, Ramus Sofia Cup).

Details of the procedure

Dimitar Mihaylov was enrolled as a PhD student at the Department of Wrestling and Judo of the National Sports Academy "Vasil Levski" (full-time education) by Order of the Rector No. 1405/30.09.2019 and expelled with the right of defense by Order No. 1133/31.10.2022.

During the doctoral studies, no procedural violations were allowed. The PhD student has successfully fulfilled the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations of the National Sports Academy "Vassil Levski" for the implementation of this law.

The inspection of the dissertation submitted for defense by the competent authorities established that "... no inadmissible limits of plagiarism have been established" (Official Note No. P1–616/10.06.2024).

After a successful internal discussion of the dissertation, a procedure for conducting a public defense in front of a scientific jury was launched (Order of the Rector of the NSA No. 683/28.06.2024).

Data for the dissertation and the abstract

Control over specific performance is a major factor in sports achievement in all sports disciplines. It is especially important when it comes to elite athletes who represent the country at prestigious competitions. This, in turn, allows the training methodology to be improved, which is a guarantee for the successful selection and preparation of adolescents, as a reserve of high sportsmanship.

This gives me reason to believe that the reviewed dissertation is of high scientific and practical value.

The dissertation is developed on 132 pages, including 28 tables, 20 figures, 9 photographs and a list of studied literature sources. It is written in good language and style and illustrated very well.

The development has a number of qualities that undoubtedly have a ***contributing character*** and generally refer to the following:

- ***A serious theoretical study and analysis*** has been carried out, based on 138 specialized literary sources (12 in Cyrillic, 122 in Latin and 4 on the Internet), which has allowed to characterize the modern Olympic taekwondo and to develop the problems of the specific working capacity in Olympic taekwondo, with an emphasis on technical training, as an important element of this working capacity. With exceptional skill, the problems of control in Olympic taekwondo have been developed and the role of competition rules has been revealed.

- ***The research contingent is highly representative*** – the studied persons are part of the elite of Bulgarian taekwondo, winners of awards from national and international competitions.

- The proposed ***methodology*** allows for a high level implementation of the purpose and objectives of the study. Especially valuable are the applied functional tests:

- 30-second anaerobic test Wingate, a valid and reliable tool for assessing the anaerobic power and functional abilities of elite athletes, including taekwondo competitors;
- specific anaerobic field taekwondo test, allowing recording the behavior of competitors in the extreme conditions of the competition.

The data taken during the test for lactate and pulse rate, as well as the registration of some quantitative indicators (number of beats and scored points), made it possible to calculate the individual intensity coefficients of each of the participants in the study.

- The results of the study are processed using ***reliable mathematical and statistical methods*** (alternative, variation, correlation, regression and factor analyses, as well as the sigma evaluation method and the index method), with a high guarantee probability that meets the requirements of sports statistics.

· ***The analysis of the results is made at a high professional level*** in several areas:

- a comparative analysis has been carried out and the correlation interdependencies between the main elements of the taekwondo technique have been revealed and the individual technical efficiency of each of the competitors has been established;
 - the average values and variability of the studied signs of physical development and functional performance of taekwondo competitors are revealed;
 - the existing correlations between the studied indicators have been established;
 - the influence of the weight category on the indicators characterizing the functional readiness of the studied athletes has been established;
 - an assessment of the specific performance of the competitors in field conditions has been made;
 - the factor structure is revealed and the main factors of physical development and the specific working capacity of the athletes in this sport are identified.
- Of particular value for the theory and practice of this sport are the ***developed problems of control*** over the physical development and the specific working capacity of taekwondo competitors. The presented ***regulatory framework for control and evaluation*** of physical development and specific working capacity in taekwondo, as well as the methodological guidelines for its application, can serve as an objective criterion for the orientation and selection of young talents, as well as for highly effective management of the training process in taekwondo.

The conclusions and recommendations are concise and clear and naturally stem from the analysis of the results.

As a positive one, I take into account the fact that the PhD student fully complied with the recommendations made during the internal discussion to make some corrections.

The abstract is developed according to the requirements and correctly presents the content of the dissertation. The documents accompanying the work have been

prepared precisely. The 2 scientific publications presented, in accordance with the requirements, are related to the topic of the development.

In ***conclusion***, I believe that the peer-reviewed dissertation on the topic "***Control of Specific Performance in Elite Athletes in Olympic Taekwondo***" fully meets the requirements for such scientific developments and has a high scientific and practical value. This gives me grounds, with complete conviction, to declare my ***positive vote*** for awarding ***Dimitar Rosenov Mihaylov*** the scientific and educational degree "***Doctor***" in the field of higher education: ***7. Healthcare and Sports***, professional field: ***7.6. Sport***.

26 July 2024

Sofia

Reviewer:.....

(Full Prof. Rossitza Tzarova – PhD)